

P.Z. br. 450 / 2

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA HDSSB-a
dr. Dražen Đurović, zastupnik**

Zagreb, 7. studeni 2013.

**PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA
gospodinu Josipu Leki**

**Predmet: Amandman na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o potrošačkom kreditiranju, P.Z. br. 450**

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br.81/13)
na **Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom
kreditiranju, P.Z. br. 450; podnosim sljedeći a m a n d m a n:**

AMANDMAN

Iza članka 11.a, 11.b i 11.c dodaje se naslov i članak 11.d koji glasi:

„Način otplate kredita

Članak 11.d

Anuiteti i rate

(1) Vjerovnik je obvezan prije sklapanja ugovora o stambenom ili drugim potrošačkim kreditima dužniku pri ugovaranju ponuditi sljedeće načine otplate:

a) u ratama (pri čemu svaki obrok sadrži istu veličinu dijela glavnice) i
b) u anuitetima (pri čemu svaki obrok ima istu veličinu s određenom kamatom u određenom razdoblju).

(2) Vjerovnik je obvezan dužniku objasniti razliku načina otplate iz stavka 1. ovoga članka i obvezan je njemu prepustiti da izabere način otplate.

(3) Vjerovnik je obvezan isti kreditni proizvod ponuditi uz istu kamatnu stopu neovisno o načinu otplate.

(4) Odredbe ovoga članka primjenjuju se na sve ugovore o stambenom ili drugom potrošačkom kreditu, bez obzira na datum kada su ugovori sklopljeni. Za ugovore u kojima nisu ponuđeni načini otplate kredita iz ovoga članka, to se mora učiniti najkasnije do 1. siječnja 2014.“

Obrazloženje

Amandmanom se nadopunjuje prijedlog na način da se obvezuje vjerovnika tj. banku da korisniku kredita omogući izbor između načina otplate kredita kroz anuitetsku otplatu ili otplatu na rate.

Također se u stavku 3. obvezuje vjerovnika tj. banku da svim sadašnjim korisnicima potrošačkih kredita, a kojima to kod sklapanja ugovora o kreditu nije bilo ponuđeno, omogući izbor načina otplate preostalog dijela kredita kroz anuitetsko plaćanje ili plaćanje na rate.

Obvezuje se banku da kamatna stopa za korisnika kredita bude jednaka neovisno da li se odluči za otplatu kredita na rate ili anuitetima.

Držimo da se ovim amandmanom poboljšava položaj korisnika potrošačkih kredita na način da im se pruža mogućnost otplate kredita kroz dva modela otplate koje banke u pravilu nisu nudile kao modele favorizirajući model anuitetske otplate.

KLUB ZASTUPNIKA HDSSB-a

dr. Dražen Đurović

HRVATSKI SABOR

Klub zastupnika
Hrvatskih laburista – Stranke rada

U Zagrebu, 06. studenog 2013.

P.Z. br. 450 / 3

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Amandman na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, P.Z. br. 450

Temeljem članka 196. st. 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora podnosimo amandman na **Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, P.Z. br. 450:**

A M A N D M A N

Na članak 3.

U članku 3., promijenjenom članku 11.a, stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Za sve postojeće ugovore o kreditu sklopljene do stupanja na snagu ovoga Zakona, u kojima nisu definirani parametri i njihove uzročno posljedične veze, vjerovnik u skladu s ovim člankom, mora uskladiti s dužnikom parametar i to jednu od sljedećih varijabli:

- referentnu kamatnu stopu (EURIBOR, LIBOR) ili
- NRS ili
- prinos na Trezorske zapise Ministarstva financija ili
- prosječnu kamatnu stopu na depozite građana u odnosnoj valuti

te fiksnu maržu i razdoblja promjena kamatnih stopa. Kod usklađivanja banka mora ponuditi svaku varijablu koja je moguća u odnosu na valutu kredita. Pri tome, fiksna marža kod ugovora o stambenom ili hipotekarnom kreditu kod kojih je tečaj strane valute u odnosu na domaću tijekom otplatnog razdoblja aprecirao više od 20%, ne smije biti veća od razlike početne kamatne stope i početne vrijednosti promjenjivog parametra (referentne kamatne stope). Troškovi ugovaranja u skladu s ovim stavkom i svi popratni troškovi u vezi s tim, ne smiju se zaračunati korisniku kredita.“

Obrazloženje:

Prema predloženim odredbama vjerovnik s dužnikom **mora uskladiti** parametar. Da ne bi bilo dvojbi oko pojma „uskладiti“ potrebno je dodatno propisati da vjerovnik mora ponuditi svaku moguću varijablu. Budući da dužnici kod sklapanja odnosnih ugovora nisu bili u mogućnosti birati nikakve parametre za izračun promjenjive kamatne stope niti je tih parametara kod ugovaranja bilo, nego su im ugovori ponuđeni po principu „uzmi ili ostavi“ s unaprijed napisanim nezakonitim ugovornim obvezama bez utvrđenog načina za određivanje veličine kamate, ako se predložene odredbe u stavku 5. ne bi nadopunile odgovarajućim uvjetima za usklađivanje parametara s dužnicima, to bi značilo da se ponovo omogućuje vjerovnicima da kalkuliraju s parametrima i na nezakoniti način pokušavaju nagovoriti dužnike na primjenu promjenjive kamatne stope, suprotno odredbama članaka 269. do 272. Zakona o obveznim odnosima te suprotno odredbama odnosnoga članka 11.a stavka 4. Zakona o potrošačkom kreditiranju. Postupak je potrebno nadopuniti odredbama koje omogućuju dužniku da bude ravnopravan u odlučivanju o tim parametrima, a to se postiže na način da se dužniku omogući da izabere jednu od mogućih varijanti za izbor parametra. Mada izgleda da za vjerovnika može biti nepovoljan takav način određivanja parametara, jer se prepušta dužniku da izabere najpovoljniju opciju, radi se upravo o suprotnome. Naime, vjerovnici koji nisu ugovorili parametre za izračun promjenjive kamatne stope postupili su suprotno odredbama članaka 269. do 272. Zakona o obveznim odnosima (prema kojima činidba mora biti moguća, dopuštena, određena, odnosno određiva). Iz navedenog proizlazi da su ugovorili ništetne ugovorne obveze s dužnicima, koje su ništetne unatoč tome što je dužnik svojim potpisom pristao na njihovu primjenu.

Ugovori o kreditu koji su sklapani do 2010. godine imaju upravo ugovorenu činidbu - promjenu kamatne stope - bez podataka pomoću kojih se činidba može odrediti te je ugovorom dopušteno drugoj ugovornoj strani – vjerovniku – da mijenja kamatu bez točno utvrđenih parametara i njihovih uzročno posljedičnih veza te bez određenih razdoblja kada se kamata mijenja.

U skladu s tim, ne smije se dopustiti nakon što aprecijacija određene valute padne ispod 20% razlike u odnosu na početni tečaj, da banka ponovo samovoljno može mijenjati kamatu – to bi u stvari značilo da su odredbe Zakona o potrošačkom kreditiranju ponovo u sukobu s odredbama Zakona o obveznim odnosima, jer je Zakonom o obveznim odnosima propisano da kamata mora biti određiva, dok bi se Zakonom o potrošačkom kreditiranju dopustilo vjerovniku da samovoljno određuje kamatu. Takve odredbe nisu samo u sukobu s drugim zakonom nego su u sukobu čak i sa samim Zakonom o potrošačkom kreditiranju, jer je stavkom 4. predloženoga članka 11.a propisano da se promjenjivi parametar **mora ugovoriti**, uslijed čega je svaka samovolja banaka u suprotnosti s tim stavkom istoga zakona.

Isto tako, smatramo da je potrebno osim stambenih za aprecirane valute u obzir uzeti i hipotekarne kredite, jer se radi o kreditima u kojima vjerovnici mogu ostati bez vrijedne nekretnine zbog nemogućnosti otplate nezakonitih visokih rata kredita.

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, uz uvjet da se prihvati i ovaj predloženi amandman te postupanjem u skladu s novim člankom 11.a stavkom 5., vjerovnici koji su sve dosad mijenjali kamate na nezakonit način došli bi u položaj da bi ubuduće određivanje kamata bilo zakonito, pa bi time u budućnosti nestala ništetnost ugovorenih odredaba o promjenjivoj kamatnoj stopi. Valja napomenuti da se ne radi ni o kakvim retroaktivnim odredbama, jer bi se sve to primjenjivalo ubuduće, dok bi za retroaktivnu primjenu bio potreban dogovor dužnika s vjerovnikom ili pak pokretanje

odgovarajućeg sudskog procesa radi vraćanja preplaćenih obroka kredita uslijed nezakonito povećanih kamata u odnosnim ugovorima o kreditu. Dakle, takvim izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ne djeluje se retroaktivno i ne nalaže se vjerovniku da uskladi svoje poslovanje od samoga početka ugovornog odnosa, već se nalaže usklađivanje ugovornog odnosa od određenoga dana u budućnosti, ali uvažavajući i početne vrijednosti parametara u ugovorima o kreditu čija je obračunska valuta aprecirala više od 20% tijekom otplate kredita.

Predsjednik

Dragutin Lesar

